

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 25CoP/9/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4118204527
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 05. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Soňa Vacková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2020:4118204527.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sone Vackovej a členiek senátu JUDr. Lýdie Gálisovej a JUDr. Márie Malíkovej v právnej veci navrhovateľky: B. F., narodená XX.XX.XXXX, bytom F. XXXX/XX, XXX XX Q., zastúpená: Mgr. G., proti povinnému platiť výživné: otec S. F., narodený XX.XX.XXXX, bytom M. E. XXX, XXX XX Q., zastúpený: JUDr. Mário Toman, advokát so sídlom Pribinovo námestie 3, 949 XX Nitra, o určenie výživného na plnoleté dieťa, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 2. júla 2XX9 č.k. 9Pc/9/2XX8-467, v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Nitra zo dňa 23. januára 2020 č.k. 9Pc/9/2XX8-566, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s opravným uznesením v napadnutej časti týkajúcej sa určenia výživného, zročného výživného a v časti trov konania p o t v r d z u j e .

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1.1. Súd prvej inštancie rozsudkom v spojení s opravným uznesením uložil otcovi povinnosť prispievať na výživu navrhovateľky výživným v sume 170 eur mesačne k rukám navrhovateľky vždy do 15. dňa v mesiaci počínajúc dňom 13.04.2018. Zročné výživné za obdobie od 13.04.2018 do 02.07.2019 vo výške 783 eur otcovi uložil zaplatiť do 3 dní od právoplatnosti rozsudku k rukám navrhovateľky. V ostatnej časti návrh zamietol. Štátu nepriznal nárok na náhradu trov konania voči účastníkom konania. Vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Svoje rozhodnutie právne zdôvodnil ustanoveniami § 62 ods. 1, 2, 4, 5, § 75 ods. 1, 2, § 76 ods. 1, 3 Zákona o rodine.

1.2. Zistil, že navrhovateľka sa štúdiom pripravuje na budúce povolanie ako študentka magisterského štúdia Filozofickej fakulty Univerzity Konštantína C. v A.. S návštevou školy má výdavky spojené so štúdiom, so školskými potrebami, nákladmi na cestovné. Okrem toho má výdavky na oblečenie, obuv, bývanie, stravu a hygienické potreby. Nebolo preukázané, že vlastnila majetok a mala pravidelný príjem. Neprihliadol na skutočnosť, že navrhovateľka by si mohla privyrobiť brigádami, nakoľko príjem z brigád nemožno považovať za stály a pravidelný príjem a navyše navrhovateľka sa pripravuje na svoje budúce povolanie navštevovaním vysokej školy. Taktiež nezobral do úvahy príjem z brigád za obdobie roku 2017 a január 2018, nakoľko návrh na určenie výživného bol podaný v mesiaci apríl 2018, a príjem a majetkové pomery navrhovateľky posudzoval od tohto obdobia.

1.3. Konštatoval, že navrhovateľka žije v spoločnej domácnosti s matkou, maloletou sestrou D., starou matkou a strýkom. Priemerná čistá mzda matky navrhovateľky bola vo výške 446,60 eura, okrem toho poberala prídavky na dve deti vo výške 47,04 eura. Stará matka navrhovateľky má dôchodok v celkovej výške 504 eur a je osobou s ťažkým zdravotným postihnutím. Strýko mal daňový základ vo výške 5 534,04 eura za rok 2017.

1.4. Otec žil v spoločnej domácnosti s rodičmi a bratom. Jeho priemerná čistá mzda od mája 2018 je vo výške 521,02 eura. Predtým mal príjem 750 eur v čistom a okrem toho dostal približne ďalších 950

eur za sezónu za odhŕňanie snehu. Jeho otec poberá starobný dôchodok v sume 451 eur mesačne, jeho matka poberá starobný dôchodok v sume 340,90 eura, otcov brat má príjem vo výške približne 400 eur. Nebolo preukázané, že otec bol znevýhodnený a nemohol si nájsť lepšie platené pracovné miesto. Konštatoval, že otec sa dobrovoľne vzdal, respektíve nevyužil pracovnú ponuku, v ktorej by dosahoval vyššiu mzdu ako v súčasnosti. V konaní sp.zn. 11P/230/2018, ktoré sa začalo v auguste 2018, sa vyjadril, že sa bude snažiť, aby si v dohľadnej dobe našiel lepšie platené zamestnanie. Hoci od podania návrhu uplynul skoro jeden rok, otec si lepšie platené zamestnanie nenašiel, naopak z čestného prehlásenia a zo svedeckej výpovede svedka Mgr. F. Q. bolo preukázané, že sa bez dôležitého dôvodu vzdal lepšie plateného zamestnania. Otec na základe vlastného rozhodnutia zmenil pracovnú pozíciu a zamestnávateľa bez toho, aby takáto zmena vyplývala z relevantného dôkazu napr. lekárskeho posudku. Potvrdenie o jeho zdravotnom stave bolo vystavené len na základe jeho vlastnej žiadosti a napriek tomu, že v priebehu konania uvádzal, že sa aj pokúšal nájsť si lepšie platenú prácu, žiadny dôkaz o tejto skutočnosti nepredložil. Zo spisu sp.zn. 11P/230/2018 zistil, že otec z dôvodu nepriaznivej pracovnej atmosféry požiadal najskôr o preloženie z Q. do A., pričom jeho žiadosti bolo vyhovené, nakoniec ale dal u pôvodného zamestnávateľa výpoveď bez uvedenia dôvodu.

1.5. Uvedol, že pri rozhodovaní nevychádzal len z výšky príjmov, ktoré povinný v čase rozhodovania skutočne dosahoval, ale aj z potenciálnych príjmov, ktoré by objektívne mohol mať. Konštatoval, že u otca neexistoval dôležitý relevantný dôvod, aby sa vzdal svojho predchádzajúceho zamestnania. Na jeho strane sa nič podstatné inak nezmenilo, sám uviedol, že nehradí žiadne výdavky na domácnosť, pričom jeho otec vo svojej výpovedi uviedol, že očakávajú, že im začne prispievať na domácnosť, keď už nebude mať vyživovaciu povinnosť voči deťom. Poukázal na skutočnosť, že otec na začiatku konania súhlasil s výživným vo výške 170 eur mesačne, dokonca podpísal dohodu o výživnom na sumu 170 eur mesačne. V priebehu konania menil navrhovanú výšku výživného, ktoré je schopný platiť zo sumy 170 eur na sumu 110 eur a následne na sumu 100 eur mesačne. Z konania sp.zn. 24P/30/2018 zistil, že povinný súhlasil s výškou výživného v sume 170 eur mesačne aj na mal. D. Tvrdenia povinného, že si neuvedomil, že mzda u nového zamestnávateľa bola uvedená v hrubom a nie v čistom, považoval za účelové.

1.6. Tvrdenia otca, že prácu zmenil na základe zhoršeného zdravotného stavu, resp. že mu zdravotný stav nedovoľoval vykonávať prácu zvérača, ktorá by prevyšovala jeho súčasný príjem aj niekoľkonásobne, neboli preukázané, preto na ne neprihliadol. Dospel k záveru, že je v schopnostiach otca, aby objektívne dosahoval vyšší príjem a zdôraznil, že vyživovacia povinnosť k deťom je zákonnou povinnosťou rodiča, pričom výživné má prednosť pred všetkými ostatnými výdavkami.

1.7. K predloženým lekárske správam konštatoval, že v nich vedené diagnózy mal otec už keď pracoval u pôvodného zamestnávateľa. Nebolo preukázané, že by dôvodom zmeny zamestnania bol zdravotný stav otca, nakoľko otec nepredložil pracovný posudok o nemožnosti vykonávať daný druh práce. Otec počas konania uviedol, že mal psychické problémy, keďže na predchádzajúcom pracovisku bola napätá atmosféra, nakoľko tam pracovala jeho bývalá manželka a aj kolegyňa, s ktorou bývalú manželku podviedol, pričom nevera jeho bola jednou z príčin rozvodu manželstva. K tomu súd prvej inštancie poukázal na skutočnosť, že otec si mal byť vedomý dôsledkov tohto konania voči svojej rodine, a preto nezobral do úvahy jeho tvrdené psychické problémy ako dôležitý dôvod, pre ktorý sa vzdal zamestnania s vyšším príjmom.

1.8. Čestné prehlásenia a svedecké výpovede rodinných príslušníkov povinného týkajúce sa zdravotných, majetkových a zárobkových pomerov účastníkov konania vyhodnotil tak, že vzhľadom na rodinný pomer k povinnému ich nemožno považovať za nezaujaté a objektívne. Za podstatnú považoval skutočnosť, že otec bezplatne previedol svoj spoluvlastnícky podiel v rodinnom dome na svojich súrodencov darovacou zmluvou, čím sa dobrovoľne, bezplatne a bez dôležitého dôvodu vzdal svojho majetku. Navyše otec v rodinnom dome, ku ktorému previedol svoj spoluvlastnícky podiel, býva. Takéto konanie otca sa javilo ako účelové, nakoľko otec sa v priebehu konania o určenie výživného na svoje plnoleté dieťa vzdal majetkového prospechu bez vyplatenia akejkoľvek protihodnoty. Podiel nedaroval svojim najbližším príbuzným v priamom rade, ani deťom, ani rodičom, ktorí inak podľa vyjadrenia otca platia všetky výdavky na bývanie a zabezpečujú riadny chod domácnosti. Tvrdenia o tom, že sa rodičia báli, že zoberú jeho časť majetku jehovisti, považoval za účelové.

1.9. Vzal do úvahy aj skutočnosť, že v konaní o zníženie výživného na mal. D. F. zo sumy XXX eur na sumu 80 eur bol návrh na zníženie výživného zamietnutý. Mal za to, že výdavky plnoletej navrhovateľky, ktorá navštevuje dennú formu vysokoškolského štúdia sú minimálne také, ako má maloletá D.. Výživné vo výške XXX eur mesačne je primerané vzhľadom na potreby navrhovateľky, ako aj schopnosti, možnosti a majetkové pomery otca, pričom vyživovaciu povinnosť má aj matka navrhovateľky, s ktorou navrhovateľka žije v spoločnej domácnosti. Otec navrhovateľke okrem výživného v sume 100 eur ničím

iným neprispieva. S ďalšími námietkami účastníkov konania sa z dôvodu hospodárnosti nezaoberal a nevykonával ani dokazovanie navrhnuté na ich preukázanie.

1.10. Výživné určil odo dňa podania návrhu. Od júla 2018 do dňa vyhlásenia rozsudku bolo výživné otcom platené len vo výške 100 eur mesačne, dĺžné výživné za obdobie od 13.04.2018 do 02.07.2019 ustálil v sume 783 eur, keďže za uvedené obdobie bol otec povinný zaplatiť navrhovateľke výživné v sume 2.493 eur a uhradil sumu 1.710 eur. Zročné výživné zaviazal otca zaplatiť navrhovateľke v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

1.11. Návrh navrhovateľky na priznanie úrokov z omeškania zamietol, dôvodiac, že tie by bolo možné priznať až v prípade, ak by o výživnom už bolo právoplatne rozhodnuté a otec by neplnil, resp. by sa dostal do omeškania s jeho plnením

1.12. O trovách štátu a o trovách účastníkov konania rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku.

2.1. Otec podal v zákonnej lehote odvolanie a navrhoval, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil alebo rozhodol sám a otcovi určil výživné na navrhovateľku vo výške 50 eur mesačne. Dôvodil, že súd prvej inštancie nesprávne a neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 CMP), súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f) CSP), zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené (§ 365 ods. 1 písm. g) CSP), rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h) CSP).

2.2. Tvrdil, že výdavky navrhovateľky boli nadsadené a neboli preukázané v časti cestovného študijných materiálov a pomôcok, telefónu, kozmetiky, športové aktivity, doučovania jazykov, a hoci ich namietal boli súdom prvej inštancie akceptované. Ďalej tvrdil, že pokiaľ aj predčasne súhlasil s výživným vo výške XXX eur, bolo to pod tlakom a neuvážene, a navyše jeho predčasný súhlas nebol dôležitý, keďže nie je možné, aby platil na dve deti 340 eur mesačne z príjmu 517 eur. Namietal, že podľa ustálenej praxe výživné by nemalo predstavovať viac ako 20-30 % z čistého príjmu, čo v jeho prípade predstavuje sumu od 103,40 eura do 155,10 eura z príjmu 517 eur, a sumu od 165,89 eura do 248,70 eura z predchádzajúceho príjmu 750 eur mesačne + 950 eur za sezónu/79 eur mesačne, spolu 829 eur. Poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Trnave sp.zn. 10CoP/15/2016.

2.3. Namietal voči skutkovému zisteniu súdu prvej inštancie podľa ktorého odmietol ponuku svedka Mgr. F. Q. na prácu na živnosť, podobnú ako vykonával u predchádzajúceho zamestnávateľa, za výhodnejší príjem. Tvrdil, že toto skutkové zistenie je v rozpore so zápisnicou z pojednávania aj zo zvukovou nahrávkou. Súd prvej inštancie nesprávne a prijal záver, že sa vzdal tejto pracovnej ponuky, keďže mu nebola riadne ponúknutá, bol by nútený ísť do rizikového podnikania bez finančných prostriedkov, prácu by nezvládol a cena práce nebola preukázaná náležitými účtovnými a mzdovými dokladmi. Navyše považoval výpoveď svedka za neobjektívnu, keďže z nej vyplynulo, že zástupca navrhovateľky ho viackrát kontaktoval. Za neobjektívnu a zaujatú považoval aj výpoveď svedkyne U. keďže s ním bola v konflikte už na pracovisku vo Q..

2.4. Namietal, že súd prvej inštancie nesprávne vyhodnotil dôkazy, keď neuznal jeho zdravotné problémy a neprihliadol na negatívny vplyv matky a jej kolegyň na psychiku a zdravie otca na pracovisku, ako oprávnené dôvody ukončenia zamestnania na X.. Tvrdil, že skutkové zistenie súdu prvej inštancie, podľa ktorého jeho dôvody pre skončenie pracovného pomeru mohli byť preukázané jediným dôkazom - pracovným posudkom o nemožnosti vykonávať daný druh práce, bolo nesprávne. Poukázal na viaceré lekárske správy preukazujúce jeho zdravotné problémy, ktoré boli súčasťou spisu, osobitne na správu MUDr. X., ktorá preukazovala, že by nemal vykonávať prácu zvérača, pre uvoľňujúce škodlivé plyny.

2.5. Tvrdil, že navrhovateľka nepriznala svoje príjmy z práce za priehradkou na X. Namietal, že súd prvej inštancie nezohľadnil finančné prostriedky na účte navrhovateľky a nezohľadnil príjmy ostatných členov spoločnej domácnosti matky, dôchodok starej matky navrhovateľky, príjem maloletej D. z distribúcie sobotňajších Q. novin, príjem strýka navrhovateľky zo stolárskej činnosti. Namietal, že v rozsudku nebol uvedený obsah správy spoločnosti novac trade s.r.o. v časti, z ktorej vyplýva, že Q. P. vykonáva podnikateľskú činnosť stolársku v areály Ing. F. N..

2.6. Ďalej sa vyjadril k vyjadreniam zástupcu navrhovateľky, k darovacej zmluve, k dôvodom rozsudku vo veci sp.zn. 11P/230/2018. Tvrdil, že z uvedených dôvodov je určené výživné v rozpore s dobrými mravmi.

3. Navrhovateľka vo vyjadrení k odvolaniu rozobrala svoje výdavky a uviedla, že argumentácia otca bola účelová a bez obsahovej a dôkaznej súvislosti. Ku každému argumentu sa osobitne vyjadrila, čím

vlastne zopakovala svoje námietky k tvrdeniam otca z konania pred súdom prvej inštancie. Ako nové uviedla skutočnosti, ktoré sa dozvedela potom, čo jej matka zverejnila rozsudok v práci a predložila čestné prehlásenia a list kolegynke otca, ktoré mali preukazovať prečo kolegynke nemali otca rady.

4. Otec vo vyjadrení k vyjadreniu navrhovateľky zopakoval svoje tvrdenia z priebehu konania pred súdom prvej inštancie a z odvolania vo vzťahu k výdavkom navrhovateľky a jeho výdavkom, k jeho psychickému stavu v priebehu rozvodu, k jeho dôvodom a možnostiam zmeny zamestnania, k prevodu svojho podielu na rodinnom dome, v jeho zdravotnom stavu. Zverejnenie rozsudku matkou navrhovateľky na pracovisku nepovažoval v súlade so zákonom.

5.1. Navrhovateľka v následnom vyjadrení poukázala na svoj podpis na ostatnom vyjadrení, poučila súd o povinnosti prihliadať na jej vyjadrenie, a opakovane sa vyjadrila k svojim výdavkom a k výdavkom otca. Opakovane sa vyjadrila k odvolaniu otca.

5.2. V následnom vyjadrení sa otec opakovane vyjadril k jednotlivým bodom vyjadrenia navrhovateľky.

6. Súd prvej inštancie svojim uznesením zo dňa 23. januára 2020 č.k. 9Pc/9/2018-566 opravil výrok rozsudku zo dňa 02. júla 2019 č.k. 9Pc/9/2018-467 tak, že doplnil chýbajúci výrok o trovách konania, ktorý bol vyhlásený v znení: V. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

7.1. Otec podal v zákonnej lehote odvolanie voči uzneseniu súdu prvej inštancie, ktorým opravil výrok rozsudku, a navrhol, aby mu bola priznaná náhrada trov konania. Tvrdil, že uznesenie neobsahuje žiadne odôvodnenie, nebolo možné proti nemu riadne odvolať a vyjadriť.

7.2. Opätovne sa vo veci vyjadril a doplnil nové skutočnosti od rozhodnutia súdu prvej inštancie. Uviedol, že dňa 21.12.2019 sa odsťahoval z RD svojich rodičov s ohľadom na ich zdravotný stav a tiež lebo zmenil zamestnanie. Býva v podnájme v garsónke v N. na U. XXX/X, kde platí 220 eur mesačne. Zároveň sa mu zvýšili výdavky na stravovanie na sumu 230 eur a výdavky na cestovanie do práce do Q. na sumu 40 eur na pohonné hmoty. Platí poisťku 36,62 eura a telefón 20 eur. Ostatné výdavky na lieky, ošatenie, drogéria a podobné štandardné výdavky mu zostali zachované. Od 01.01.2020 musel zo zdravotných dôvodov zmeniť zamestnanie, nakoľko výpary zo zvárania mu ako liečenému astmatikovi poškodzovali zdravie. Jeho čistý mesačný príjem v januári 2020 bol 559,36 eura.

8. Navrhovateľka sa k doplneniu odvolania otca vyjadrila písomne. Uviedla, že otec vykonal zmenu bydliska, aby si umelo navýšil výdavky a nemusel plniť vyživovaciu povinnosť. Upozornila, že byt rodičov v BSM je voľný a otec sa nemusel sťahovať do podnájmu. Poistné za byt považovala nadhodnotené a žiadala ho preveriť. Tvrdila, že vodiči pracujúci v medzinárodnej doprave majú ku mzde vyplácané rôzne príplatky a diéty a navrhovala, aby otec predložil kópie výplatných pásov. K odvolaniu voči uzneseniu uviedla, že s uznesením súhlasí.

9. Otec vo vyjadrení k vyjadreniu navrhovateľky argumentoval, že práca, ktorú si našiel je jeho zdraviu menej škodlivá a presťahovanie do garsónky bolo pre neho výhodnejšie z hľadiska dochádzania a aj z hľadiska nákladov, ktoré sú nižšie ako náklady v byte v BSM. Vôbec nevykonáva prácu medzinárodného šoféra a nemá zahraničné diéty. Iba výnimočne robí rozvozy v rámci SR. Prácu živnosť nemohol vykonávať lebo nemal finančné prostriedky na kúpu dodávky a tiež lebo išlo o veľmi fyzicky náročnú prácu.

10. Krajský súd v A. ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané účastníkom konania v zákonom stanovenej lehote na podanie odvolania (§ 359 a § 362 ods. 1 CSP) a zistení, že spĺňa náležitosti § 363 CSP, neviazaný rozsahom odvolania (§ 65 CMP), neviazaný dôvodom odvolania (§ 66 CMP), prejednal odvolanie otca bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP), s verejným vyhlásením rozhodnutia (§ 219 ods. 3 CSP), pretože nepovažoval za potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 68 CMP). Dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s opravným uznesením v napadnutej časti týkajúcej sa určenia výživného, zročného výživného a v časti trov konania je potrebné podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdiť.

11. Konanie vo veciach výživného plnoletých osôb je upravené v Civilnom mimosporovom poriadku zákonom č. 161/2015 Z.z. účinnom od 01.07.2016. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konanie podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

12. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

13. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

14. Podľa § 75 ods. 1 prvá veta Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného.

15.1. V predmetnej veci sa navrhovateľka domáhala voči otcovi určenia výživného vo výške 220 eur mesačne odo dňa právoplatného rozhodnutia súdu s tým, že zameškané výživné od 6. januára do rozhodnutia súdu vrátane príslušenstva je otec povinný zaplatiť do 15 dní. Dôvodila, že je študentkou denného štúdia 3. ročníka na Filozofickej fakulte v A., kde denne dochádza. Otec dňa 06.01.2018 opustil ich spoločnú domácnosť, v ktorej spolu žili s maloletou sestrou a matkou P. F. a prestal prispievať na jej výživu. Špecifikovala svoje mesačné výdavky.

15.2. Otec spočiatku navrhoval určiť výživné vo výške XXX eur mesačne počnúc vyhlásením rozsudku, keďže v takej sume prispieva na výživu navrhovateľky od júna 2017 na základe uzavretej dohody. Tvrdil, že je zamestnaný ako "zvárač - zámočník" u zamestnávateľa noves trade, spol. s r.o., a jeho hrubý príjem je vo výške 650 eur mesačne, čistý priemerný príjem je 517 eur mesačne. Iný príjem nemá. Byva v spoločnej domácnosti s rodičmi a bratom. Špecifikoval výdavky na vedenie spoločnej domácnosti, na úhradu ktorých prispieva sumou 100 eur. Špecifikoval svoje mesačné výdavky, ktoré v priebehu konania upravoval. Neskôr navrhoval určiť výživné v sume 110 eur, v ďalšom vyjadrení v sume 100 eur mesačne.

15.3. Súd prvej inštancie uložil otcovi povinnosť prispievať na výživu navrhovateľky výživným v sume XXX eur mesačne k rukám navrhovateľky vždy do 15. dňa v mesiaci počínajúc dňom 13.04.2018. Zročné výživné za obdobie od 13.04.2018 do 02.07.2019 vo výške 783 eur otcovi uložil zaplatiť do 3 dní od právoplatnosti rozsudku k rukám navrhovateľky. V ostatnej časti návrh zamietol. Štátu nepriznal nárok na náhradu trov konania voči účastníkom konania. Vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Na základe odvolania otca bol rozsudok v časti týkajúcej sa určenia výživného, zročného výživného a v časti trov konania účastníkov predmetom skúmania odvolacím súdom.

16. Odvolací súd posudzujúc vydané rozhodnutie v napadnutej časti z hľadiska súdom prvej inštancie zisteného skutočného stavu a citovaných zákonných ustanovení, dospel k záveru, že súd prvej inštancie vykonal vo veci v dostatočnom rozsahu dokazovanie potrebné pre zistenie rozhodujúcich skutočností a z vykonaného dokazovania vyvodil správny právny záver. Súd prvej inštancie v danej veci považoval za rozhodujúce zistiť, či sú dôvody na určenie výživného plnoletému dieťaťu a v akej výške. Po zistení, že navrhovateľka je odkázaná na výživu rodičov, zistil jej odôvodnené potreby, ako aj schopnosti, možnosti a majetkové pomery oboch rodičov. Po vykonanom dokazovaní správne vyhodnotil zistený skutkový stav a vec aj správne právne posúdil. Súd prvej inštancie sa v rozsudku vypořiadal zo všetkými relevantnými tvrdeniami otca, ktorými argumentoval proti návrhu na určenie výživného v požadovanej výške. Na základe zisteného skutočného stavu dospel k záveru, že odôvodneným potrebám navrhovateľky, ktorá je vo veku 24 rokov a štúdiom pripravuje na budúce povolanie zodpovedá výživné vo výške XXX eur, ktoré považoval za primerané aj schopnostiam, možnostiam a majetkovým pomerom otca. Odvolací súd sa s uvedeným záverom v plnom rozsahu stotožnil. Súd prvej inštancie správne vypočítal aj zročné výživné, ktoré otcovi uložil zaplatiť do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Správne bolo aj rozhodnutie o trovách konania podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, keďže vo veci ide o konanie podľa Civilného mimosporového poriadku, ktorý stanovuje, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, pokiaľ tento zákon neustanovuje inak, pričom žiadne ustanovenie upravujúce nárok na náhradu trov konania podľa CMP na danú vec nedopadá. Zároveň odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie svoj rozsudok v napadnutej časti dostatočnej miere po právnej aj skutkovej stránke odôvodnil, keď uviedol svoje úvahy, ktorými sa pri rozhodovaní riadil a danú vec správne právne posúdil. Odvolací súd sa týmto odôvodnením v plnom rozsahu stotožnil a preto na správnosť dôvodov rozsudku v napadnutej časti ďalej iba poukazuje (§ 387 ods. 2 CSP).

17. Na zdôraznenie správnosti rozsudku súdu prvej inštancie odvolací súd dodáva, že výživné určené dieťaťu (aj plnoletému) slúži na uspokojovanie všetkých životných potrieb potrebných pre jeho všestranný telesný a duševný vývoj. Odôvodnené potreby dieťaťa sú dané jednak jeho vekom, stupňom vzdelávania a formou prípravy na budúce povolanie, ale aj zdravotným stavom. Výživné slúži dieťaťu na uspokojovanie všetkých odôvodnených hmotných potrieb týkajúcich sa bývania, jedla, ošatenia a obuvi,

hygieny, ale aj iných potrieb nevyhnutných pre výchovu dieťaťa, ktoré zahŕňajú vzdelávanie, prípravu na budúce povolanie, kultúrne, športové a rekreačné potreby, prípadne aj tvorbu úspor. Odôvodnené potreby dieťaťa sú bezprostredne ovplyvňované schopnosťami, možnosťami a majetkovými pomermi rodičov. Ak sú reálne možnosti a schopnosti rodičov väčšie, odôvodnenými sú potreby dieťaťa, ktoré sice nie sú nevyhnutné, ale so zreteľom na okolnosti konkrétneho prípadu sú prospešné pre všestranný vývoj dieťaťa. Ak sú reálne možnosti, schopnosti a majetkové pomery rodičov obmedzené, sú odôvodnenými potrebami len bežné potreby dieťaťa, ktoré nepresahujú základnú mieru všetkých potrieb nevyhnutných pre život kultúrneho človeka. V súvislosti so schopnosťami, možnosťami a majetkovými pomermi rodičov má osobitný význam ustanovenie § 75 ods. 1 druhá veta Zákona o rodine, podľa ktorého na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. V danej veci je zrejmé, že otec sa vzdal zamestnania, v ktorom dosahoval vyšší príjem, pričom ako dôvod uvádzal jednak svoj nepriaznivý fyzický zdravotný stav a jednak svoje psychické problémy, či tlak kolektívu na pracovisku. Súd prvej inštancie však považoval za preukázané, že otec zmenil zamestnávateľa (na noves trade s.r.o.) aj pracovnú pozíciu (zvérač) na základe vlastného rozhodnutia bez toho, aby takáto zmena vyplývala z lekárskeho posudku. Pred zmenou zamestnávateľa z dôvodu nepriaznivej pracovnej atmosféry požiadal najskôr o preloženie z Q. do A., pričom jeho žiadosti bolo vyhovené. Následne dal u pôvodného zamestnávateľa výpoveď bez uvedenia dôvodu. Preto súd prvej inštancie pri rozhodovaní o určení vyživovacej povinnosti otca k plnoletej dcére nevychádzal len z výšky príjmov, ktoré otec v čase rozhodovania skutočne dosahoval, ale aj z príjmov, ktoré by dosahoval, pokiaľ by sa svojho predchádzajúceho zamestnania nevzdal.

18.1. Odvolací súd sa podľa § 387 ods. 3 CSP zaoberal podstatnými námietkami otca uvedenými v odvolaní.

18.2. Tvrdenie otca, podľa ktorého výdavky navrhovateľky boli nadsadené a neboli preukázané v časti cestovného, študijných materiálov a pomôcok, telefónu, kozmetiky, športových aktivít, doučovania jazykov, odvolací súd nepovažoval za dôvodné. Nebolo totiž sporné, že navrhovateľka je študentkou dennej formy vysokoškolského štúdia, teda má výdavky na štúdium, pričom cestovné, študijné materiály a pomôcky ako i doučovanie cudzích jazykov (pri študijnom odbore prekladateľstvo a tlmočníctvo) sú považované za bežné výdavky vysokoškolského študenta. Za bežné výdavky odvolací súd považoval aj náklady na používanie mobilného telefónu, kozmetiky, či športové aktivity. V súdnom konaní o určení výživného nie je možné ani potrebné preukazovať každý jednotlivý výdavok súvisiaci s prípravou dieťaťa na budúce povolanie, či s jeho osobným životom, a osobitne nie bežný výdavok. Je totiž nepochybné, že uvedené výdavky sú spojené so štúdiom a životom navrhovateľky. Výška prezentovaných nákladov nebola očividne nadsadená, a nebolo potrebné, aby boli osobitne preukazované. Tvrdenie otca, že s výživným vo výške XXX eur súhlasil predčasne, pod tlakom a neuvážene, bolo nepodstatné. Súd prvej inštancie sa totiž zaoberal súhlasom otca len okrajovo, keďže išlo o tvrdenie navrhovateľky o uzavretí dohody, ktorú otec určitý čas aj dobrovoľne plnil.

18.3. Odvolací súd nespochybňuje námietku otca, že podľa ustálenej praxe výživné by nemalo predstavovať viac ako 20-30 % z čistého príjmu osoby povinnej platiť výživné, dodáva však, že uvedené rozpätie nie je možné považovať za dogmu. Z obsahu spisu vyplýva, že otec má aj druhú vyživovaciu povinnosť na maloletú D. F. určenú rozsudkom Okresného súdu Nitra zo dňa 15. marca 2018 č.k. 24P/30/2018-69 vo výške XXX eur mesačne, keďže návrh otca na zníženie výživného bol zamietnutý (rozsudok Okresného súdu Nitra zo dňa 17. júna 2019 č.k. 11P/230/2018-245, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v A. zo dňa 16. októbra 2019 sp.zn. 25CoP/39/2019). Pokiaľ aj v danej veci určené výživné na obe deti presahuje 30 % čistého príjmu otca, podľa názoru odvolacieho súdu sú dané osobitné okolnosti, z ktorých vyplýva, že navrhovateľka, nie schopná sa sama živiť, pretože sa štúdiom pripravuje na budúce povolanie, vo veku 24 rokov však má potreby dospelého človeka. Tieto potreby a výdavky navrhovateľky sú povinní znášať jej rodičia, pričom matka sa na výžive navrhovateľky podieľa dobrovoľne. Z uvedených dôvodov bolo správne rozhodnutie súdu prvej inštancie, ktorý určil vyživovaciu povinnosť otca voči navrhovateľke vo výške XXX eur, čo okrem iného odôvodnil tým, že výdavky plnoletej navrhovateľky sú minimálne také, aké má maloletá D..

18.4. Za neopodstatnené považoval odvolací súd námietky otca voči vyhodnoteniu vykonaného dokazovania výsluchom svedka Mgr. F. Q. a svedkyne U. S.. Súd prvej inštancie výpovede uvedených svedkov, ako aj vyhodnotenie ostatných dôkazov hodnotil v súlade do zákonom každú jednotlivo a všetky vo vzájomných súvislostiach. Výpoveď svedka Q. hodnotil aj v spojení s tvrdením otca na začiatku konania, že sa bude snažiť nájsť si lepšie platené zamestnanie, ktoré však otec nenaplnil ani do

rozhodnutia súdu prvej inštancie. Z obsahu odôvodnenia vyplýva, že výpoveď svedkyne S. nemala na rozhodnutie súdu prvej inštancie žiadny vplyv.

18.5. Námietku otca, podľa ktorej súd prvej inštancie nesprávne vyhodnotil dôkazy, keď neuznal jeho zdravotné problémy a neprihliadol na negatívny vplyv matky a jej kolegýň na psychiku a zdravie otca na pracovisku, ako oprávnené dôvody ukončenia zamestnania na X., odvolací súd nepovažoval za dôvodnú. Z predložených lekárskejších správ nevyplývali dôvody pre skončenie pracovného pomeru otca na X. pošte. Pokiaľ otec osobitne poukazoval na správu MUDr. X., podľa ktorej by nemal vykonávať prácu zvárača, pre uvoľňujúce škodlivé plyny, táto na vyhodnotenie dokazovania nemala vplyv, keďže prácu zvárača na X. F. otec nevykonával. Hoci odvolací súd chápe, že otec mohol pociťovať určitý psychický tlak zo strany spolupracovníkov, tento bol vyriešený preložením otca do iného mesta (Q.), preto nemohol nepretrvávajúť v čase skončenia pracovného pomeru u pôvodného zamestnávateľa. Nedôvodné boli aj tvrdenia otca, že súd prvej inštancie nesprávne vyhodnotil jeho diagnózy, keď uviedol že väčšinu diagnóz mal v čase poslednej úpravy, keďže nie je jasné, akú predchádzajúcu úpravu mal otec na mysli. V danej veci totiž ide o určenie vyživovacej povinnosti voči navrhovateľke, nie o zmenu určeného výživného.

18.6. Tvrdenie otca, že navrhovateľka nepriznala svoje príjmy z práce za priehradkou na X. pošte, nebolo pravdivé. Súd prvej inštancie sa príležitostnými príjmami navrhovateľky zaoberal bode 46. a jasne a zrozumiteľne zdôvodnil, prečo ich nebral do úvahy. Odvolací súd sa s uvedenými závermi a zisteniami, podľa ktorých príjem z brigád nemožno považovať za stály a pravidelný príjem, a navyše navrhovateľka mala príjem z brigád za obdobie, ktoré predchádzalo podaniu návrhu a neovplyvnilo jej majetkové pomery, stotožnil.

18.7. Námietku otca, že súd prvej inštancie nezohľadnil finančné prostriedky na účte navrhovateľky považoval odvolací súd za účelovú a neopodstatnenú. Matka tvrdila, že peniaze na účte boli darované dcére starou matkou z jej strany a boli určené na obdobie, keď navrhovateľka ukončí vysokú školu, pričom ich na žiadosť starej matky vrátila. Rovnako za neopodstatnené považoval námietky otca, že nezohľadnil príjmy ostatných členov spoločnej domácnosti matky, dôchodok starej matky navrhovateľky, príjem maloletej D. z distribúcie sobotňajších vrábelských novín, príjem strýka navrhovateľky zo stolárskej činnosti, V prvom rade je potrebné uviesť, že vyživovaciu povinnosť majú predovšetkým rodičia dieťaťa. Príjmy rodičov a brata matky navrhovateľky nebolo potrebné zohľadňovať, keďže matka si voči navrhovateľke svoju vyživovaciu povinnosť plnila dobrovoľne. Aj požiadavku otca zohľadňovať nejaký príjem maloletej sestry navrhovateľky, D., ktorý získala roznášaním novín, považoval odvolací súd neopodstatnenú a navyše maximálne nevhodnú.

18.8. Neopodstatnená bola aj námietka otca voči názoru súdu prvej inštancie, že sa vzdal majetku bez protihodnoty. Bolo totiž nesporné, že uzatvorením darovacej zmluvy, ktorou otec daroval svoj podiel na rodinnom dome súrodencom, sa vzdal majetku, keďže darovacia zmluva je zmluvou bezodplatnou. Týmto právnym úkonom otec pripravil o majetok nielen seba, ale v podstate aj svoje deti, a zvýhodnil svojich súrodencov, prípadne ich právnych nástupcov.

18.9. K námietke otca, podľa ktorej uznesenie zo dňa 23. januára 2020 č.k. 9Pc/9/2018-566 neobsahuje žiadne dôvody, odvolací súd považoval za potrebné upozorniť, že išlo o opravné uznesenie k rozsudku, ktorým sa doplnil chýbajúci výrok o trovách konania účastníkov, ktorý bol dňa 2. júla 2019 vyhlásený na pojednávaní súdu. Tento výrok bol odôvodnený priamo v rozsudku v bode 60.

18.10. Otec v priebehu odvolacieho konania tvrdil, že sa odsťahoval z RD svojich rodičov z dôvodu ich zdravotného stavu a tiež preto, že zmenil zamestnanie. Uviedol, že býva v podnájme v garsónke v N., čím sa mu zvýšili výdavky o nájomné 220 eur mesačne, stravovanie 230 eur a cestovanie do práce do Q. na sumu 40 eur na pohonné hmoty. Zamestnanie zmenil od 01.01.2020 zo zdravotných dôvodov, nakoľko výpary zo zvárania mu ako liečenému astmatikovi poškodzovali zdravie. Zároveň sa mu zvýšil čistý mesačný príjem. Podľa názoru odvolacieho súdu tieto nové otcom uvádzané skutočnosti, ktoré nastali po rozhodnutí súdu prvej inštancie, nemožno zohľadniť pri určení výživného. Správanie otca, ktorý mal zabezpečené bývanie u rodičov a zároveň opakovane tvrdil, že po zaplatení určeného výživného nemá dost finančných prostriedkov na vlastné výdavky, a napriek tomu si prenajal byt a tým svoje výdavky ešte navýšil, nemožno hodnotiť inak ako nezodpovedné a určite aj účelové. Potreby svojich rodičov, mohol otec uspokojiť zvýšenou ohľaduplnosťou a citlivosťou, prípadne aj pomocou, ktorú by určite ocenili. A potrebu zmeny zamestnania si zaviniť sám, keďže predchádzajúca zmena na prácu zvárača bola pre jeho zdravotný stav nevhodná a navyše mal za nižší plat. Odvolací súd len dodáva, že takto zvýšené výdavky otca nemôžu mať vplyv na zníženie výživného, keďže výživné má prednosť pred ostatnými výdavkami otca.

19. Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s opravným uznesením v napadnutej časti týkajúcej sa určenia výživného, zročného výživného a v časti trov konania ako vecne správny, podľa § 387 ods. 1 CSP, potvrdil.

20. Podľa § 57 CMP o nároku na náhradu trov, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh. Úspešná navrhovateľka v odvolacom konaní nežiadala priznať náhradu trov konania podľa § 55 CMP. Z uvedeného dôvodu odvolací súd rozhodol o trovách odvolacieho konania podľa § 52 CMP v spojení s § 396 ods. 1 CSP tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na ich náhradu. Vo veci ide o konanie podľa Civilného mimosporového poriadku, ktorý stanovuje, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, pokiaľ tento zákon neustanovuje inak, pričom žiadne ustanovenie upravujúce nárok na náhradu trov konania podľa CMP na danú vec nedopadá.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v A. v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

: Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), to neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).